

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 12/-29 i anledning
av landskapsnämndens framställning till Ålands lands-
ting med förslag till kommunallag för landskommunerna
i landskapet Åland.

Förenämnda framställning, varöver lagutskottets utlåtande av lands-
tinget inbegärts, har utskottet haft under öfvervägande och får för
landstinget vördsammast föreslå följande förändringar och tillägg:

§ 2. Denna paragraf medgiver rätt för två eller flere landskommu-
ner att förena sig om gemensam kommunalförvaltning. Lands- och stads-
kommun kunna däremot icke ingå dylik förening, men väl tillfälligt
samarbeta i något ärende. Enligt den i övriga delar av republiken nu
gällande kommunallagen kan sådan sammanslutning icke ens mellan lands-
kommuner vidare äga rum, ehuru kommuner, som vid lagens ikraftträdan-
de sålunda varit förenade, äro berättigade att därvid förbliva.

Som känt existerar på Åland för närvarande icke någon förening
mellan landskommuner för gemensam kommunalförvaltning. Denna omstän-
dighet visar, att kommunerna icke haft något intresse av en sådan fö-
rening, och synes även giva vid handen, att beslut om förening icke
heller är att emotse. Då antydda stadganden, som återfinnas i mom.
1-3, sålunda endast synas belasta lagen, utan att någon av landska-
pets kommuner har praktiskt intresse av desamma, har utskottet stru-
kit dem. Mom. 4 har kompletterats sålunda, att detsamma har avseende
icke blott å lands- och stadskommun, utan även å landskommuner inbör-
des. Mom. 5 har lämnats oförändrat.

§ 6. Jämte det utskottet ansett, att också sådan kommun, vars man-
talsskrivna befolkning överstiger 4.000 personer, bör kunna utöva be-
slutanderätt med endast 15 fullmäktige, har utskottet i enlighet med
de synpunkter, som under remissdebatten av särskilda talare framhål-
lits, föreslagit udda antal fullmäktige för varje särskild klass av
kommuner.

§ 26. Ehuru det synes ligga i sakens natur, att fullmäktige, sam-
tidigt som de utsätta dagen för protokollets justering, jämväl bestäm-
ma rummet för förrättningen, torde uttryckligt stadgande härom vara på
sin plats. Utskottet har därför utbytt ordet "dag" mot "rum och tid".

§ 64. Utskottet har infört ett tillägg till paragrafen, beträffande vilket hänvisas till vad nedan under § 81 säges.

§ 81. Innehållet uti 2 momentets första mening återfinnes uti § 63 mom. 1, varför meningen ansetts överflödig. Uti § 64 ingår åter innehållet uti senare delen av momentets andra mening, varför jämväl förra delen av densamma blivit hänförd till § 64. Mom. 2 har sålunda helt och hållet strukits och § 64 erhållit härav betingad ändrad lydelse.

§ 108. Då den tillernade lagen kommer att kunna tillämpas tidigast vid taxering av inkomst under år 1929, har utskottet, utan att i sak vidtaga någon förändring, omredigerat sista momentet uti paragrafen,

§ 110. Uppenbarligen avser punkt 1 uti 2 mom. barn över 15 år.

§ 112. Såsom inkomst, på grund varav skatt skall erläggas, uppräknas uti § 108 icke vad åt medlemmar uti andelslag eller annan dylik ömsesidig sammanslutning utbetalats såsom återbetalning på gjorda inköp eller leveranser. Nämda återbetalningar böra därför enligt utskottets mening icke heller medgivas till avdrag, varför punkten 7) strukits.

Stadganden uti punkt 8) om rätt för aktiebolag att från vinsten avdraga vad åt aktionärerna utbetalats såsom dividend kan uti praktiken leda till mindre önskvärda konsekvenser. Utskottet har därför uteslutit punkt 8).

§ 134 och

§ 135. Dessa lagrum, som beröra landskommuner under gemensam kommunalförvaltning, hava av utskottet strukits i anslutning till vad under § 2 framhållits.

§§ 136 - 141. I anseende till att §§ 134 och 135 helt och hållet utgått ur förslaget, böra ifrågavarande lagrum, emot vilka utskottet icke haft något att i sak anmärka, erhålla motsvarande lägre paragraferingsnummer.

Under ärendets behandling har utskottet antecknat särskilda omständigheter, vilka emellertid hava intresse endast ur stilistisk synpunkt. Antydda omständigheter hava därför icke uti betänkandet berörts, utan komma endast att för justerings- och expeditiönsutskottet påpekas.

Hänvisande till ovensagda får utskottet, som för sin del godkänt lag-

- 3 -

förslaget i övrigt, för landstinget vördsammast föreslå,
att landstinget ville antaga föreliggande förslag
till kommunallag för landskommunerna i landskapet Å-
land, dock sålunda, att nedannämnda paragrafer erhål-
la följande ändrade lydelse:

§ 2.

Där samarbete mellan landskommuner eller mellan lands- och stads-
kommun i något ärende anses böra äga rum och kommunerna därom icke
kunna enas, må på den kommun, som önskar samarbete, ankomma att med ut-
redning i ärendet och förslag till dess ordnande ingå till landskaps-
nämnden, som äger detsamma avgöra.

I vilka fall kommunen undantagsvis kan för vissa ändamål indelas i
distrikt i ett eller annat avseende oberoende av kommunens gemensamma
förvaltning, därom är särskilt stadgat.

§ 6.

Kommunalfullmäktige väljas till sådant antal, att landskommun, vars
folkmängd enligt mantalslängden utgör

1000 eller därunder	utser	9 fullmäktige	e
Över 1000 till och med 2000	"	<u>11</u>	"
" 2000	"	<u>15</u>	"

Suppleanter för fullmäktige utses till det i kommunala vallagen
stadgade antalet.

§ 26.

Protokollet vid fullmäktiges sammanträden föres av ordföranden eller
under hans tillsyn av den person fullmäktige därtill utsett.

Där protokollet ej genast kan justeras, må fullmäktige uppdraga åt
ordföranden och minst två för gången därtill utsedda medlemmar att
verkställa justeringen å rum och tid, som av fullmäktige bestämmas.

Protokollet underskrives av ordföranden och den, som fört detsam-
ma, samt, där justering genast äger rum, av minst tvenne medlemmar av
fullmäktige och i annat fall av justeringsmännen. Därest en eller
flere av justeringsmännen vägra att underskriva protokollet, under upp-
gift att dess innehåll icke motsvarar förloppet vid fullmäktiges sam-
manträde, göre ordföranden därom anteckning i protokollet och låte

med justeringen anstå till fullmäktiges nästa sammanträde. Det justerade protokollet skall å förut kungjord tid offentligen uppläsas i fullmäktiges samlingsrum och därom bevis i protokollet antecknas.

Den, som deltagit i avgörandet av ett vid fullmäktiges sammanträde handlagt ärende, äge rätt att genast anmäla reservation mot det fattade beslutet. Önskar reservant få sin reservation jämte motiv protokollet bifogad, bör densamma, skriftligen avfattad, ingivås till den, som fört protokollet, senast vid justeringstillfället.

§ 64.

Över sin verksamhet äger kommunalnämnden årligen före den 15 mars till fullmäktige avlämna berättelse för nästföregående kalenderår, på sätt fullmäktige därom närmare bestämma. I denna berättelse skall jämväl ingå sammandrag av uti § 63 mom. 1 nämnda berättelser och redovisningar.

§ 81.

Kommunalräkenskaperna, vilka föras antingen av kommunalnämnd eller annan förvaltningsmyndighet eller särskild person, skola för kalenderår upprättas.

§ 108.

Såsom inkomst, på grund varav skatt skall erläggas, anses, med sådan begränsning, som nedan säges, skattskyldigs samtliga årsintäkter i penningar eller penningars värde.

Såsom inkomst från lantbruksfastighet skall anses den nettoinkomst, vartill avkastningen från likartade fastigheter inom kommunen, med beaktande av på orten gängse drift- och underhållskostnader, arbetslöner samt skälig värdeminskning, i medeltal under det föregående året enligt uppskattning stigit.

Såsom inkomst räknas även:

- 1) vad skattskyldig för sin och sin familjs räkning tillgodogjort sig av avkastningen från näring eller av varor, som han tillverkat eller tillsaluhållit;
- 2) dividend eller utdelning, som den skattskyldige uppburit från aktiebolag;
- 3) den vinst, som affärsföretag kan uppskattas hava av sin inom kom

munen bedrivna rörelse, även om densamma utövas genom agentur, avdelningskontor, filial eller annat dylikt organ;

4) vinster av tillfällig natur, därunder inbegripen vinst å icke yrkesmässig օvytttring av sådan fast eller lös egendom, som säljaren genom köp eller byte förvärvat, om den fasta egendomen varit i säljarens ägo under mindre än 10 år och lösegendomen under mindre än 5 år, dock efter avdrag av möjligen liden förlust å andra likartade överlåtelse;

5) förmån, som skattskyldig åtnjutit genom egen eller fri bostad för sig och sin familj; så ock det arbete, den skattskyldiges hemmavarande barn eller andra familjemedlemmar, hustrun undantagen, utfört till förmån för den skattskyldiges hushåll, därest de icke särskilt beskattas, dock ifråga om envar familjemedlem med beaktande av de avdrag, vilka i §§ 112 och 121 omförmälas; samt

6) av trädgård, fiskevatten, betes- och jaktmarker och övriga därmed jämförliga förmåner erhållen nettoinkomst, så ock den skattskyldiges inom lantushållningen utförda arbete, uppskattat i penningar till belopp, som för detta arbete bort erläggas åt en avlönad person.

Dessutom skall såsom skattbar inkomst vid taxering av inkomst för år 1929 räknas trettio procent av den nettoinkomst, som under beskattningensåret erhållits genom försäljning eller användning av skog och skogsprodukter för andra ändamål än till husbehov och därefter varje föregående års procenttal minskat med fem.

§ 110.

Vid uppskattning av inkomst må avdrag ske för alla kostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande, dock icke för skattskyldigs eller hans familjs levnadskostnader, ej heller för ränta å hans i egen fastighet eller näring nedlagdaegna kapital eller för vad den skattskyldige nedlagt i nybyggnad eller för utvidgande av sin rörelse i maskiner m.m. dylikt.

Såsom onkostnader för inkomstens förvärvande anses även:

1) avlöning, kost och andra förmåner, som skattskyldig utgivit åt i hans näring använda hemmavarande barn över 15 år, dock ej till högre belopp än 500 mark för varje barn;

- 2) värdeminskning å byggnader, maskiner, inventarier, och andra med dem jämförliga föremål, som använts i skattskyldigs näring; samt
- 3) kostnad för utövning av vetenskap och konst.

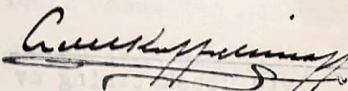
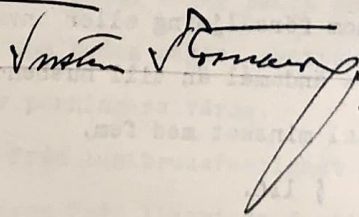
§ 112.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga:

- 1) legoavgifter för jord;
- 2) ränta å gäld;
- 3) förlust å skattskyldigs näringsverksamhet, som icke är att hänföra till kapitalförlust;
- 4) till staten, landskapet, kommun och kyrka utgående utskylder;
- 5) obligatorisk försäkringsavgift samt avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor;
- 6) försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för hans eller hans hustrus eller barns liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring, dock sammanlagt högst 200 mark för varje försäkrad person, ävensom avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av tjänst eller befattning åligger honom att vara delägare.

Mariehamn den 22 november 1929.

På Lagutskottets vägnar:

Uti ärendets behandling hava deltagit: landstingsmannen Rothberg, ordförande, vicetalmannen Eriksson, samt landstingsmännen Rosenblad, Nordlund och Strandfält ävensom delvis suppleanten landstingsmannen Holmberg.